

B.E.L.S. 1: interaktywne dydaktyki

dobre praktyki

KROK 1

Proszę rozdać dobre praktyki interaktywnych dydaktyk oraz je zaprezentować.

DOBRE PRAKTYKI

- Zadaj pytania diagnostyczne podczas lekcji.
- Pozwól uczniom, aby wskazali czy nadążają za tobą; jeżeli nie, pozwól uczniowi, który wskazał, że rozumie, wytłumaczyć pozostałym to, co niezrozumiałe.
- Nie typowe „podniesienie rąk” decyduje, który z uczniów udzieli odpowiedzi, ale losowy wybór.

W swojej książce „Zakorzone Ocenianie Kształtujące (Formative Assessment Embedded)” D. Wiliam opisuje kilka konkretnych dobrych praktyk. W ramach pilotażowych warsztatów IDentifEYE, europejscy nauczyciele testowali część z nich. Poniżej znajdziecie Państwo dobre praktyki, które zostały ocenione najwyżej:

- Pytania diagnostyczne
 - Ważnym instrumentem sprawdzania zrozumienia w klasie są pytania diagnostyczne. Są to „pytania, które zapewniają dostęp do myślenia uczniów”. Nie są łatwe do stworzenia, ale przeczytanie książki D. Williama, „Zakorzone Ocenianie Kształtujące (Embedded Formative Assessment)” (2011 r.) z pewnością w tym Państwie pomoże. Główną zasadą tych pytań jest próba analizy zagadnienia: „Co powoduje, że pytanie jest przydatne jako diagnostyczne ... musi być mało prawdopodobne, aby uczeń udzielił dobrej odpowiedzi ze złych powodów”. Dodatkowo, pytanie powinno być skonstruowane w ten sposób, żeby „niepoprawne odpowiedzi można było interpretować”. „Lepiej jest założyć, że uczniowie nie wiedzą czegoś, nawet, gdy to wiedzą, niż zakładać że wiedzą coś, gdy naprawdę tego nie wiedzą”. Najlepszym momentem na zadanie tych pytań są „kluczowe momenty lekcji”. Są to momenty, „w których nauczyciel sprawdza czy klasa jest gotowa kontynuować”.
 - Aby zaoszczędzić czasu, stwórz pytania diagnostyczne wielokrotnego wyboru, najlepiej tylko z odpowiedziami A i B. Rozdaj dwa kolory kartek przed lekcją: na przykład do odpowiedzi A - niebieskie, do odpowiedzi B - żółte. Jeżeli nauczyciel zadaje pytanie diagnostyczne, uczniowie pokazują jeden z dwóch kolorów. Jeżeli więcej niż 80% pokazuje właściwy kolor, nauczyciel może kontynuować. Opcjonalnie nauczyciel może zapytać losowo wybranego ucznia z dobrą odpowiedzią. Jeżeli uczeń udzieli odpowiedniego wyjaśnienia, lekcję można kontynuować. Jeżeli mniej niż 80% uczniów pokazało właściwy kolor, nauczyciel powinien zapytać losowego wybranego ucznia z dobrą odpowiedzią, aby udzielił odpowiedniego wyjaśnienia. Jeżeli uczeń udzielił odpowiedniego wyjaśnienia, nauczyciel powinien zapytać uczniów z błędną odpowiedzią, czy zrozumieli wytłumaczenie pierwszego ucznia, i czy się z nim zgadzają. Jeżeli odpowiedzą twierdząco, lekcja może być kontynuowana. Jeżeli nie odpowiedzą twierdząco lub uczeń udzielił złych wyjaśnień, nauczyciel wie, że musi pogłębić temat
- Czerwone/zielone karteczki. Każdy z uczniów dostaje dwa kolory karteczek. Tak długo jak uczeń rozumie lekcję, na ławce leży zielona karteczka. W momencie, kiedy uczniowie się gubią, kładą czerwoną kartkę. Fakt, że pozostali uczniowie mają nadal zielone kartki na ławce, pokazuje, że rozumieją lekcję. Dlatego nauczyciel może poprosić każdego z nich, aby wyjaśnił swoim kolegom pokazującym czerwoną kartkę, o czym jest lekcja w danym momencie. D. Wiliam wyjaśnia: „Ta technika zawiera dwa kluczowe elementy efektywnego oceniania kształtującego – zaangażowanie oraz plan awaryjny. Jeżeli uczeń pokazuje zielony, może być poproszony o wyjaśnienie pracy komuś innemu, co powoduje, iż sam musi monitorować swoje nauczanie, a tym samym jest zaangażowany. Przepływ informacji od uczniów o tempie instrukcji pomaga nauczycielowi na dokonanie poprawek, aby lepiej sprostać potrzebom nauczania”.
- Przypadkowy wybór. Jedną z niewielu pewności jaką mają nauczyciele w klasie to fakt, że zawsze jest kilku uczniów chętnych do udzielenia odpowiedzi na pytanie nauczyciela. Często są to ci sami uczniowie, którzy pokazują chęć udzielenia odpowiedzi poprzez podniesienie rąk. Podczas gdy ci uczniowie oraz ich odpowiedzi, często poprawne, dają nauczycielowi poczucie komfortu, że może kontynuować, w rzeczywistości powodują fałszywe poczucie interakcji. Tylko część uczniów jest zaangażowana, większość nie jest. Stracili wątek, ale nie pokazują tego, ponieważ czują, że nie są o nic pytani. Ta sytuacja wydaje się być bezpieczna dla wszystkich: nauczyciel może kontynuować bez straty czasu, uczniowie podnoszący ręce zyskali uznanie nauczyciela oraz potwierdzają, że są lepszymi uczniami, a uczniowie nie podnoszący rąk nie muszą doznawać publicznego poniżenia. Niestety, uczniowie, którzy nie podnoszą rąk, wzmacniają poczucie bycia gorszymi poprzez nie udzielanie odpowiedzi i brak reakcji. Zarówno „dobrzy” jak i „zli” uczniowie umacniają się w swoich autodefinicjach. Jak zostało to opisane wcześniej, w tle do sesji 1, ciasniej zdefiniowane etykiety tożsamości mają negatywny wpływ na umiejętności uczniów do uczenia się i słuchania informacji zwrotnych. To bardzo niepożądany efekt reagowania tylko na uczniów podnoszących ręce. Sposobem na rozwiązanie tego, to napisanie imion uczniów na takich samych patyczkach (np. po lodach) i losowanie przez nauczyciela jednej osoby, w przypadku pytania. Na początku to bardzo niekomfortowa sytuacja

